

Bavariae Sanctae Volvmen ...

Rader, Matthäus

Monachii, M.DC.XXIV.

B. M. Henricvs II. Pontifex Reginobvrgensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79699)

B. M. HENRICVS II.

PONTIFEX REGINOVBURGENSIS.

T generis claritas Henrici virtutem illustravit, & virtus generis claritatem, quæ multò augustior in illius stirpe, quàm humili & obscura tribu apparet. Nam si regredi paulum libet ad maiores Henrici nostri, ad hodiernorum Boiariæ Principum originem accedemus. Dynastæ quippe Rotenekij à Babonè II. Abenspergensis, hic à Babone I. primus ab Schirensibus regulis hac serie descendunt. Babo I. Bertholdum habuit patrem dynastam Schirensis, Bertholdus Arnulphum Arnulphi quem vulgò malum dicunt (jurène an iniuria, non satis constat) filium, Conditorem Castri Schirensis, vnde Comites Schirenses nominis originem traxere, Arnulphus Luitboldi seu Leopoldi Austriae siue Boiariæ Orientalis prætoris, reguli postea Boiorum F. Hic in regressu lubet consistere, nam qui ulterius ad alios Arnolphos & dein Bernardos & Pipinos regrediuntur, auctoribus parum antiquis nituntur, quorum sententiam neque refellere, neque laudare mense est. Babo I. Abusinarum seu Abenspergensium & Rotenekensium dynastarum propagator, D. Kunegundis Augustæ præfectus palatii, cuius multa passim est mentio in ludis equestribus (quos populari lingua torneamenta vocant) præsertim anno 15. cccc. xcv. ad Brunonis vicum celebratis. Hic primus ex Abusinis regulis anno 115. xxii. vita cessit, cui ex Eberhardo Abusino F. nepos fuit patri cognominis Eberhardus præfectus Geisensfeldensis, cui Gebhardus successit, Gebhardo cognominis rursus primus Rotenekius, à quo exiit Meinhardus, huic alter Meinhardus à quo (non ab Reinhardo ut est apud Hundium, qui in stemmatum tamen volumine verè Meinhardum appellat) noster tandem Henricus ultimus Rotenekensium familiæ primùm nobili collegio Ratispontensium Canonorum adscriptus mox archidiaconi honore cultus, postreimò anno 115. cc. lxxvii. Rudolfo Austriæ Impetante supremam Reginoburgi antistitis cathedram conscendit, quam annos vndeutiginti tanta cum laude, virtute & commendatione tenuit, ut præter Diuos, paucos aut nullos pares haberet. Primùm enim cum sedem suam pontificiam grauissimo ere scenoreque pressam offendisset, ædem summam ab incendio vastatam (nam xii. Cal. April.

115. cc. xcv.

vii. Cal. Sextil.

Hund. p. 72.

Auent. p. 724. 727.

Chron. Ratisp. M. S.

p. 193.

Hund. l. Stemmat. p. 6.

Dd 3

anno

anno CIO. CC. LXIII. vel vtalij tradunt. LXXII. de cælo tacta erat, & pyramis etiam templi flammis correpta, corruptaque, æra campana gemina igne soluta defluerant) omne patrimonium suum cum castro Rotenekenfi Ludouico Boiorum Principi addixit vendiditque, indeque alieno ære exiit, templum instaurauit, tintinabula D. Petro & collegis eius maiora initiata restituit: tutelam quoque & tribunalia iudiciorum Velden, Eberspeuntinum, Teispachenfe, Frantenhufianum, Ergoltspachenfe, Pilstinganum, Essenpachenfe, Antinganum, Ducibus olim Boiariæ elocata, redemit, castra suæ prouinciæ propè omnia muris & turribus firmavit, altiusque eduxit. Nec interim rem diuinam non in primis habuit. Rudem & sine arte cantum publicum ad leges & normam per viros eius disciplinæ gnaros, religiosos duos è cœnobio Fontis quem salutis appellant, reuocauit: rem, victum, & sportulam sui sacri Collegij auxit, certis anni temporibus vinum ex Italia propinauit, vt alacriores promptioresque ad rem diuinam ritè exequendam redderet. Remisit etiam ipsius deprecatu Albertus Austrius, qui post imperauit, vectigal & portorium, si quas ex ipsius prouincia vel amphoras & vinicados, vel pisces & eloces vel frumentum & hordeum Ratispontanam in suum vel summi collegij sui vsum efferret. Aboluit & improbam, sacrilegâque consuetudinem, per quam fiebat, vt præfecti & iudices principum in patrimonia & bona hominum sacrorum, si qui decederent, inuolarent, & diriperent. Hoc vt ne fieret à Boiorum principibus cautionem impetrauit, vt in diplomate legis quod apud Hundium extat. Nec tributa principes ab eiusdem pontificis ecclesiasticis viris eiusdem Henrici gratia exegere, vt tabulæ superiori diplomati subiectæ docent, quas apud Hundium cognosces. Contulit idem suo Canonicorum collegio ecclesiam Theodophorianam seu Dietfürtensem, Spaltanam permutauit. Pacem quoque ipse & Ludouicus Boiorum regulus velut sequestres & arbitri inter secundæ Boiariæ principes, Austriôsque & Boemiæ regem pontificem Salisburgensem, Menardum Goriciæ dynastam Lincij feliciter composuit.

Sed quod subijcio memorabile est ad posteritatem. Totis quatuordecim annis priusquam vitam defungeretur, sibi ipsi tanquam jam defuncto, anniuersarium excessus diem instituit, & solenni cerimonia, æris campani signis, luminibus, sacrum piaculare cum precibus peregit, ipseque præsens præceptis funebribus suis interfuit, induuias etiam sepulchrales quibus sarcophagus regivestirique consuevit semper ad cubilis sui lectique latus manisque & oculos

Hailbrunn.

Apud Hundium litera X.

Epistola L.

Huiusmodi symbola futura mortis plures

oculos habuit, uti semper memor fati, curas praesentes fortunæ, mortis & æternitatis cogitatione temperaret. Proinde magnam virtutis, pietatis, religionis, sanctitatis laudem apud omnes collegit, dignus certe in quem pontifices omnes velut exemplum vitæ respiciant. Sed hoc de funebribus sibi ipsi viuo & superstiti institutis factum, & quod sibi ipse videnti viuentiq; parentarit Theologorum placitis parum respondet, qui mirandum sed non imitandum pronunciant exemplum, & abolendum sicubi, ut fertur, intulit, quod contra Ecclesiæ mentem & morem fiat.

Henricus cum cathedræ annos vnde viginti cum magna religione & fructu praesedisset VII. Cal. Sextil. decessit. de quo multat Bernhardus apud Canisium. Ego extrema tantum appono: *Septimo, inquit, Calendas Augusti Henricus Ratispontensis episcopus filius Comitis de Rotenекке moritur. Postquam enim in die B. Iacobi Apostoli, quem speciali consuevit venerari honore, cum multa deuotione missarum solennia personaliter celebrasset, & cum clero & populo se in mensa refecisset, hora vespertinæ incepit subito viribus corporis destitui, & sic in die altera expirauit. Qui mira prouidentiae & sagacitatis extitit, in tantum etiam, quod anniuersarium suum viuus & sanus plus quam ad xiv. annos ante mortem suam instituit, & eiusdem celebrationem cum candelarum accensione, & pulsatione, quæ consuevit fieri in funere Episcopi. Vigilijs & missis annis singulis interfuit. Sepulchrum similiter sibi longe ante ad XII. annos fabricauit & prouidit iuxta altare B. Virginis in maiori veteri tamen Ecclesia Ratispontæ. Trucham etiam in qua sepeliri debuit cum vestibus funeralibus ibidem impositis in memoriam continuam mortis suæ per eodem annos habuit locatam a latere lecti sui. Item in spiritualibus mirabiliter prouidus extitit, non solum vetera statuta seruando, imo & multa noua salubriter condendo. Muscam primum in choro Ratispontæ cantari ordinauit, libros eiusdem artis secundum cantum & chori consuetudinem prouidendo; Ecclesiam Ratispontensem etiam multis preciosis decorauit ornamentis, crucibus, calicibus aureis & argenteis, gemmis preciosis, mitris, cappis, casulis, dalmaticis, vexillis, cortinis, libris, & alijs, quibus fuit ante sua tempora quodammodo omnimodis destituta. Item primum Vinum Latinum Canonicis ad præbendam quibusdam certis temporibus dari instituit: Præbendam etiam eorum in multis auxit: monasteria Monachorum & monialium saepe cum multa prouidentia visitauit. Et inuenire non possum, quid ei in temporalibus & spiritualibus defuerit: qui tempore suo adeo discordantium factus est reconciliator, quod non solum Bavaria, imo & vicina terra per suam industriam & laborem pacis pulchritudine floruerunt. Rexit autem Ratispontensem Ecclesiam XIX. annis.*

De eodem Henrico ita sensit Hundius, Valde commendatur hic Episcopus, ut verus animarum pastor, nulli sacerdotum Dei pietate & sapientia

adhibuerunt, Ioannes Eleemon, Maximilianus primus imperator, Maria Ferdinandi II. parens & alij.

Lucas Pinckus de sacris. l. 2. p. 392.

Laudat ab hacre Leobharinos, nec reprehendit Velly factum Horatius Tursellanus in vita Xauerij p. 582. Antiq. lect. p. 325. tom. 2.

secundus; qui cum Ludouico Duce Bauaria, tanquam duo arbitri, Principes Bauaria, Austria, regem Bohemia, archiepiscopum Salisburgensem, & Menardum Goritia Comitem Linzj concordarunt, anno 1290. Auent. lib. 7. fol. 722. Sub hoc quoque episcopo Henrico cum inter ipsum & ciues Ratispenses litigata esset, super expensis in exterioribus mœnibus, turris ac propugnaculis faciendis, quas propter communem patriam tuendam communes esse debere putabant ciues: clerus autem per legem Friderici II. insertam vsibus feudorum, inter constitutiones Friderici &c. se ab huiusmodi oneribus ac seruitutibus immunem esse diceret, Adolphus rex secundum prædictam legem pro clero iudicauit in conuentu ibidem habito, anno 1294. Auent. fol. 727. Cumque rexisset, quam optime vnde uiginti annis 7. Cal. Augusti anno 1296. placide in domino obiit postridie S. Apostoli Iacobi, quo festo Missam veteri more celebrauerat magna deuotione, juxta altare D. Virginis. Sepultus est in choro ecclesie Ratispontensis post altare hoc disticho condecoratus:

Hanc cathedram rexit Henricus, quem petra rexit,
De Kotenegk ortus, celi pateat sibi portus.

Anno Domini c. i. c. cc. xcvi.

Sub hoc Henrico Virgines religiosæ S. Maria Magdalena, qui erat penitentium ordo & ideo dicebantur *Büsserin* commutarunt statum, assumptæ regulæ S. Clarae, persuadentibus eas Franciscanis anno 1286. Dominica Inuocauit. Auent. fol. 725.

B. ADAL-